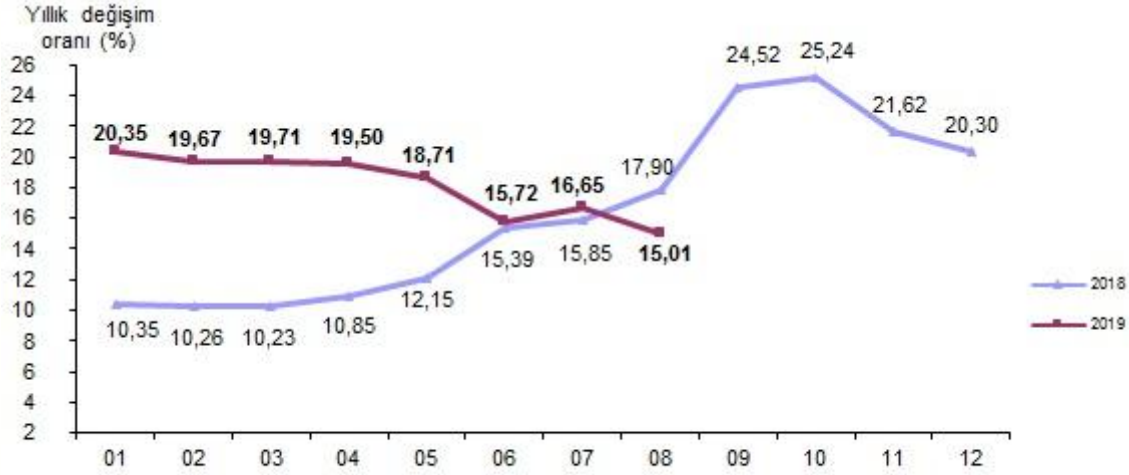

1. ENFLASYON

Tüketici fiyat endeksi, Ağustos 2019
[2003=100]

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık %0,86 arttı. TÜFE'de (2003=100) 2019 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %0,86, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,35, bir önceki yılın aynı ayına göre %15,01 ve on iki aylık ortalamalara göre %19,62 artış gerçekleşti.

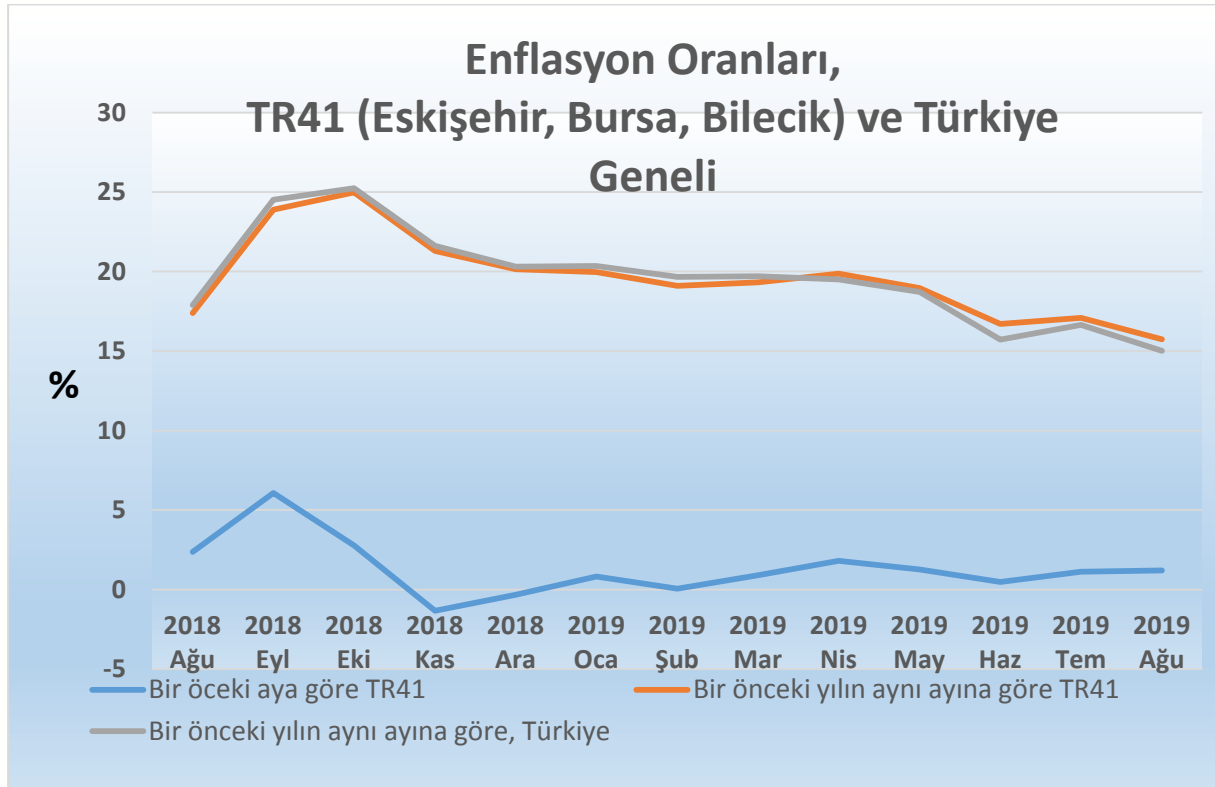
Kaynak: TÜİK

2. TÜFE ORANLARI

Tüketici Fiyat Endeksi	Bir önceki aya göre değişim oranı	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	(Türkiye geneli için) Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı
	TR41Eskişehir, Bursa, Bilecik	TR41Eskişehir, Bursa, Bilecik	
	(%)	(%)	(%)
2018 Ağu	2,38	17,39	17,9
2018 Eyl	6,08	23,89	24,52
2018 Eki	2,77	24,98	25,24
2018 Kas	-1,33	21,29	21,62
2018 Ara	-0,32	20,14	20,3
2019 Oca	0,83	19,97	20,35
2019 Şubat	0,06	19,1	19,67
2019 Mar	0,9	19,32	19,71

2019 Nis	1,81	19,86	19,5
2019 May	1,27	18,96	18,71
2019 Haz	0,48	16,71	15,72
2019 Tem	1,13	17,08	16,65
2019 Ağu	1,21	15,74	15,01

Temmuzda yaşanan hafif artışa takip eden Ağustos ayında enflasyon rakamları % 15'ler için daha stabil veriler izlemeye başlamıştır. Eskişehir'in Türkiye enflasyon oranından biraz yukarıda enflasyona sahip olma durumu halen devam etmektedir. Temmuz 2019'da % 17,08 olan Eskişehir bölgesi yıllık enflasyonu % 15,74'e gerilemiştir. Ağustos sonrası baz etkisi ile enflasyonda biraz daha düşüş beklenilse de Eylül ayının iç talep canlanma ayı ve doğalgaz zamlarının bu olumlu durumu törpüleyeceği akıldan çıkarılmamalıdır.

Eskişehir bölgesi için aylık enflasyon oranlarına bakıldığında son 4 ayda bu rakamların yüzde 1,27 ve altında durağanlaştığı izlenmektedir. Bu durum enflasyon oranlarının giderek beklentilerle daha örtüşen rakamlara yakınsayacağı anlamını taşıyabilir. Bu da iş ve ticaret dünyası için daha belirli rakamlarla hesap yapılabilirliği arttıracaktır. Bu durumu bozacak en önemli unsur döviz kurlarında yaşanacak büyük dalgalanma olasılığıdır.

3. SANAYİ ÜRETİMİ

Sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %3,9 azaldı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Haziran ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %4,8 arttı, imalat sanayi sektörü endeksi %4,6 azaldı ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,5 arttı.

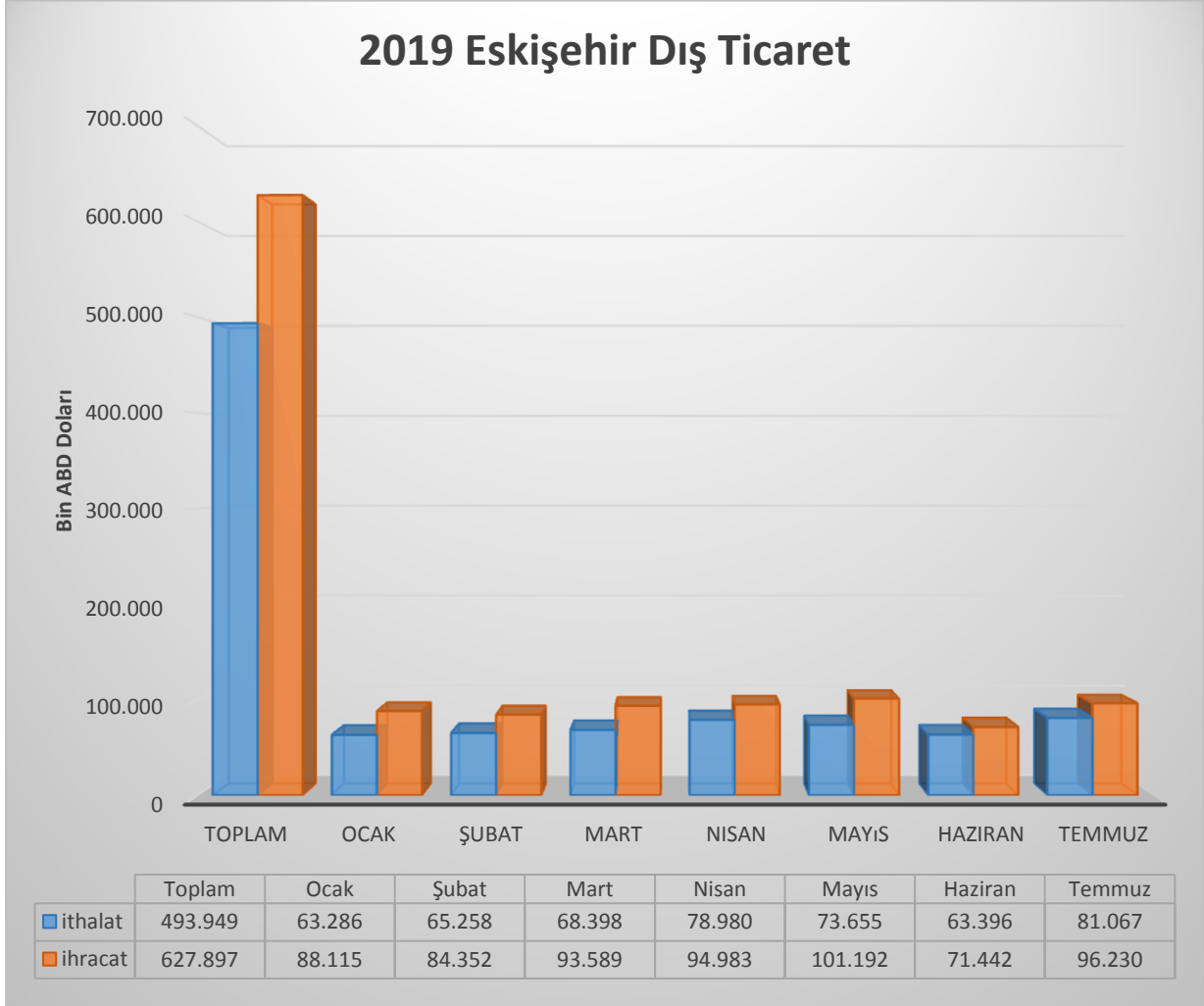
Takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim oranları, Haziran 2019
[2015=100]

Sanayi üretimi bir önceki aya göre %3,7 azaldı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Haziran ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %2,4 artarken imalat sanayi sektörü endeksi %4,2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,3 azaldı.

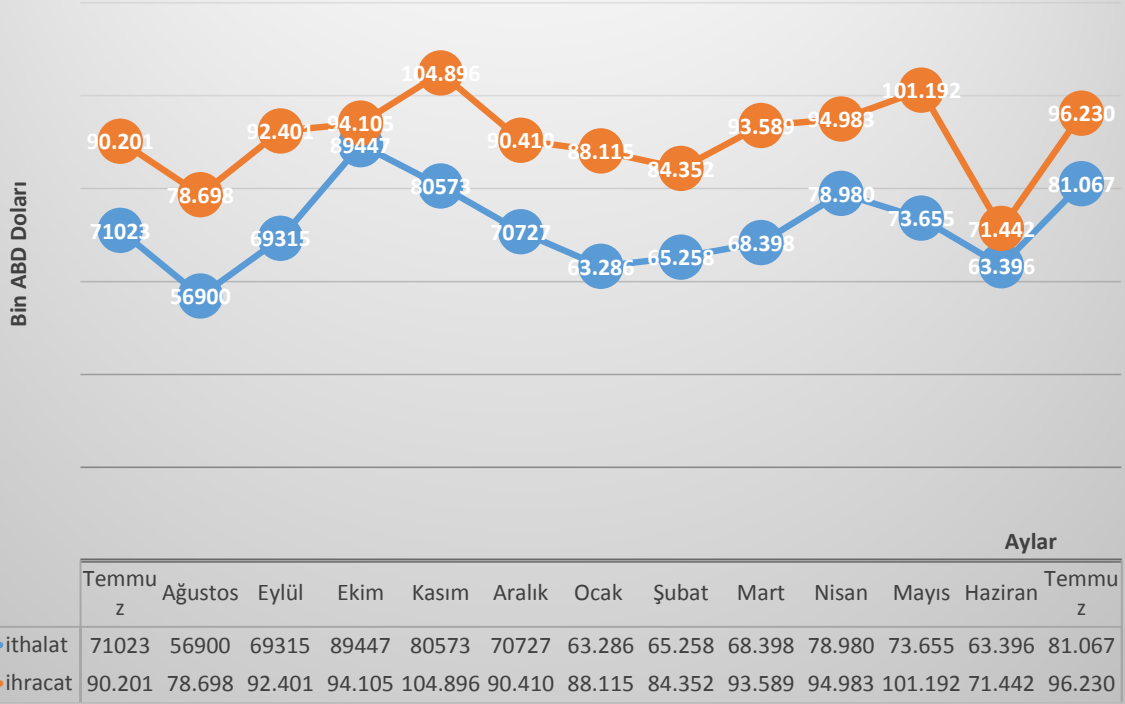
Kaynak: TÜİK

4. DIŞ TİCARET

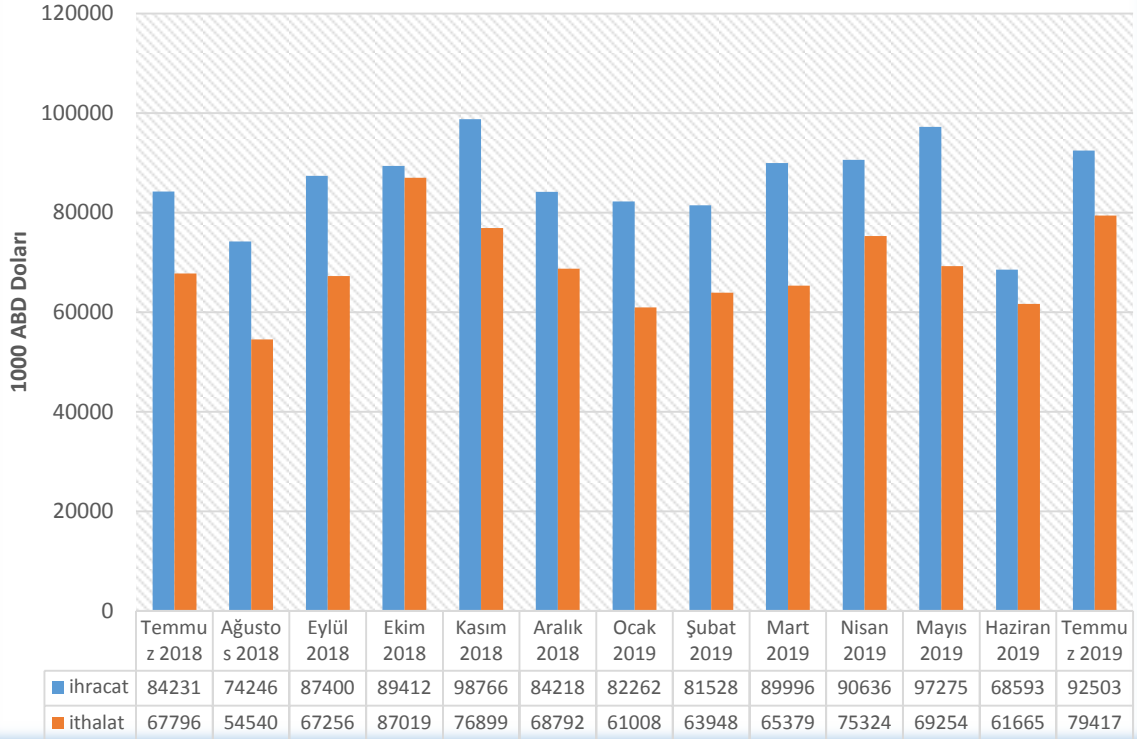
Temmuz 2019 itibarı ile Eskişehir ili için ihracatın ithalatı karşılama oranı yaklaşık % 119 kadardır. Haziran ayında hem ihracat hem de ithalatta meydana gelen düşüş Temmuz itibarı ile alışıktaki olunan trende geri gelmiştir. İhracat ithalattan 15 milyon dolar kadar fazlalık barındırmaktadır. 2019'un ilk 7 ayında toplamda dış ticaret fazlası yaklaşık 132 milyon dolarlık önemli bir büyüklüğe erişmiştir.

2018 Temmuz - 2019 Temmuz Eskişehir İhracat-İthalat Seyri

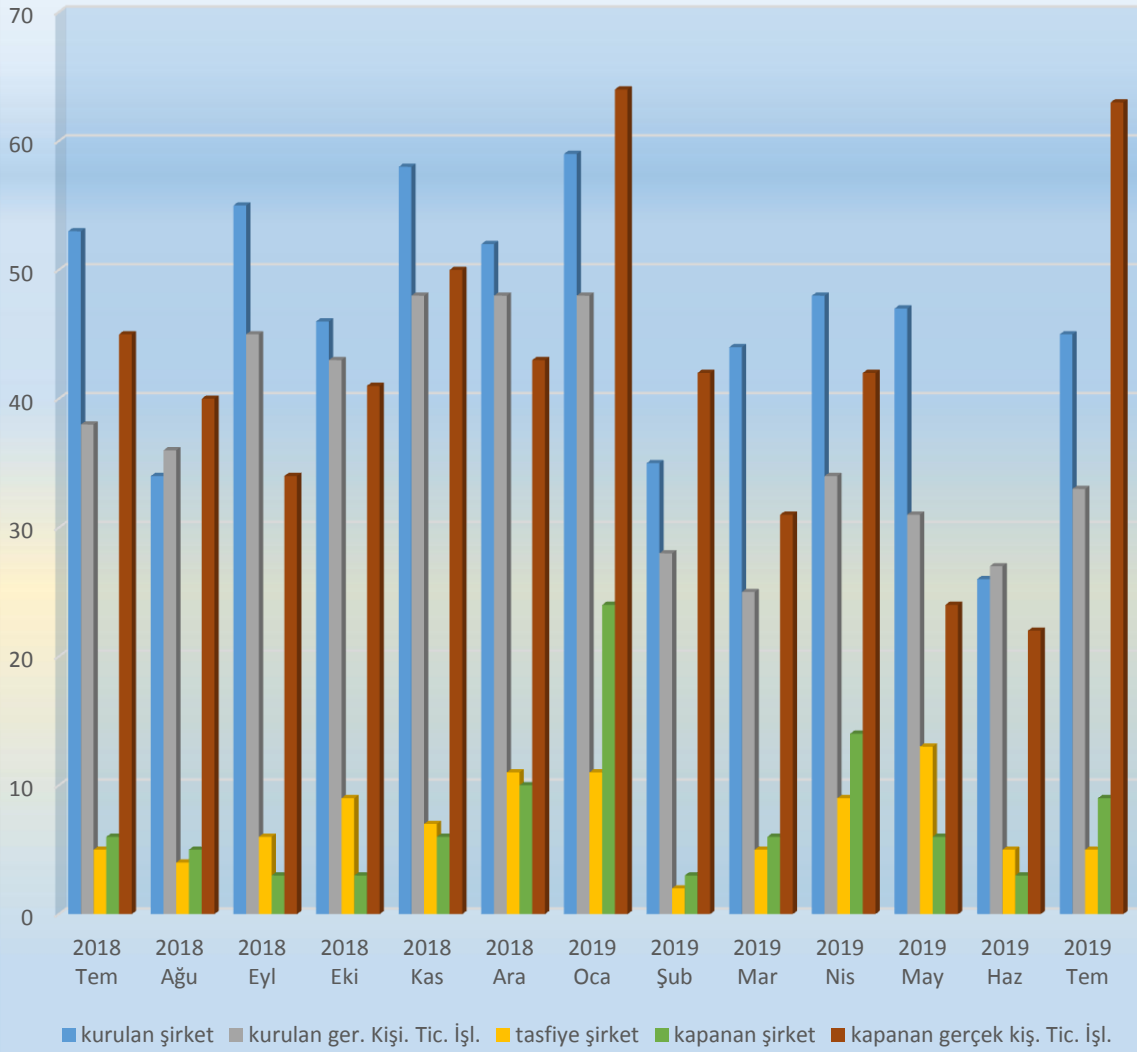
Haziran ayında yaşanan düşüşü takiben Temmuz ayında dış ticaret rakamları genel seyirlerine uygun hale gelmiştir. 2018 yılının Temmuz ayına kıyasla ihracatta 6 ve ithalatta 10 milyon dolarlık bir artış söz konusudur. 2018 Ağustos'ta yaşanan döviz kuru şokundan ötürü Ağustos rakamlarının geçen seneye göre daha iyi gelebileceği söylenebilir. Her şeye rağmen Türkiye sanayi üretiminin son 10 aydır bir önceki senenin aynı ayına göre negatif büyüme göstermesi dış ticaret hacmi için de sıkıntı oluşturabilir.

2018 Temmuz -2019 Temmuz Eskişehir İmalat Sektörü İthalat-İhracat

Eskişehir dış ticaretinin çok önemli bölümünü oluşturan imalat sektörünün dış ticaretindeki hareketi tıpkı genel dış ticaret performansı gibidir. Hazıranda genel trendin dışına çıkmış görünen ithalat ve ihracat seyirleri Temmuz 2019 itibarı ile Eskişehir normallerine dönmüştür. İmalat sektörünün Temmuz itibarı ile dış ticaret fazlası yaklaşık 13 milyon dolar kadardır. Geçen senenin aynı ayına göre ihracatta 8 ithalatta 12 milyon dolarlık artış söz konusudur.

Eskişehir 2018-2019 Kurulan Kapanan Şirketler

2019 Nisan ayından itibaren kapanan ticari işletme sayılarındaki düşüş trendinde Temmuz itibarı ile önemli bir sıçrama göze çarpmaktadır. Buna karşın kurulan şirket ve ticari işletme trendlerinde de geçen aya göre bir artış izlenmiştir. Kapanan şirket sayısındaki düşük seviye Temmuz itibarı ile devam etmektedir. Kapanan ticari işletmeler dışında kalan rakamlar Eskişehir iş ve ticaret hacmi ve ortamı için nötr sinyaller taşımaktadır.

5. AÇILAN- KAPANAN ŞİRKETLER

	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRK ET	KOOP	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRK ET	KOOP	ŞİRK ET	KOOP	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2018 Tem	53	1	38	5	1	6	0	45
2018 Ağu	34	2	36	4	0	5	1	40
2018 Eyl	55	0	45	6	0	3	2	34
2018 Eki	46	1	43	9	0	3	0	41
2018 Kas	58	0	48	7	1	6	1	50
2018 Ara	52	0	48	11	0	10	1	43
2019 Oca	59	2	48	11	1	24	2	64
2019 Şub	35	0	28	2	1	3	0	42
2019 Mar	44	1	25	5	1	6	0	31
2019 Nis	48	2	34	9	1	14	0	42
2019 May	47	0	31	13	0	6	0	24
2019 Haz	26	2	27	5	3	3	1	22
2019 Tem	45	2	33	5	2	9	0	63

2019 Temmuz ayı için kapanan ticari işletme sayısına bakıldığında 63 olarak gerçekleştiği görülecektir ki bu rakam 2019 Ocak ayından sonra son bir senenin en yüksek rakamıdır. Hazirana göre kapanan ticari işletme sayısında neredeyse 3 katlık bir artış dikkat çekici bir durumdur. Bu negatif duruma karşın Hazirandan Temmuz kurulan şirket ve ticari işletme sayısında önemli artışlar göze çarpmaktadır. Kurulan şirket sayısında Hazirandan Temmuz % 70'in üzerinde ve kurulan ticari işletme sayısında % 20'nin üzerinde artışlar kaydedilmiştir.

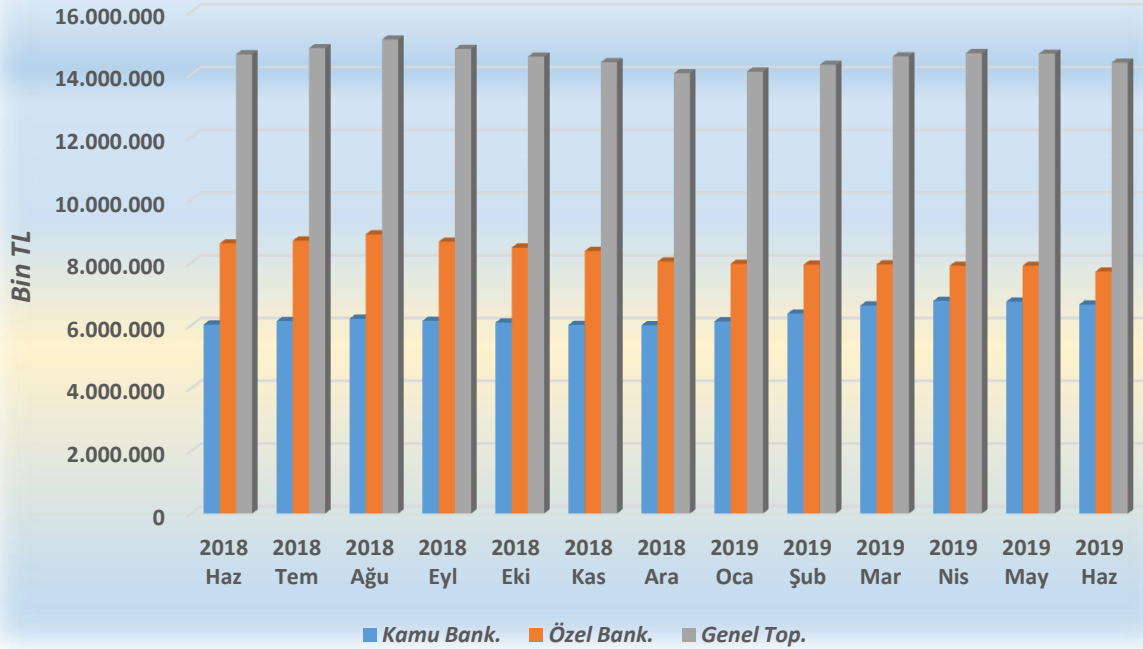
6. KREDİLER

	Nakdi Krediler (Bin TL)		
	Kamu Bankaları	Özel Bankalar	Genel Toplam
2018 Haz	6.024.141	8.612.834	14.636.975
2018 Tem	6.135.728	8.699.045	14.834.773
2018 Ağu	6.210.285	8.899.093	15.109.378
2018 Eyl	6.143.131	8.666.430	14.809.561
2018 Eki	6.087.826	8.476.794	14.564.621
2018 Kas	6.015.397	8.368.474	14.383.871
2018 Ara	6.001.698	8.034.218	14.035.915
2019 Oca	6.125.502	7.960.134	14.085.636

2019 Şub	6.372.970	7.932.734	14.305.704
2019 Mar	6.629.386	7.941.446	14.570.833
2019 Nis	6.778.899	7.896.681	14.675.581
2019 May	6.758.650	7.897.612	14.656.263
2019 Haz	6.661.510	7.713.318	14.374.829

Nakdi kredilerde 2018 Aralık ayından Nisana kadar devam eden artış Mayıs ve Haziran aylarında terse dönmüş durumdadır. Haziran ayında Mayıs'a göre daha ciddi bir düşüş yaşanmıştır. Bu azalışta hem özel hem de kamu bankaları rol almıştır. Özel bankalar için son aylara uygun bir davranış olan bu düşüş, şaşırtıcı bir şekilde kamu bankalarına da sıçramış gibi durmaktadır. Bu daralmanın iş ve ticaret hayatına olumlu yansımayaacağı açıktır.

Eskişehir Kullanılan Nakdi Krediler

Enflasyonda stabilasyon sinyalleri gelse de sanayi üretim endeksindeki olumsuzluk ve kamu harcamalarının ve yatırımların büyümeye katkı sağlayamadığı ortamda iş, iç talep ve ihracata kalmaktadır. Bu anlamda nakdi kredi hacimleri önem arz etmektedir. Aşağı yönlü faiz oranlarına rağmen henüz iç talepte (enflasyon baskısı ile birlikte) yeterince canlanma göze çarpmamaktadır. Nakdi kredilerde aşağı yönlü olan bu trendin tekrar yukarı dönmesi gerekir ki özellikle ticaret hacmine olumlu katkılar bu kalemden gelebilsin.

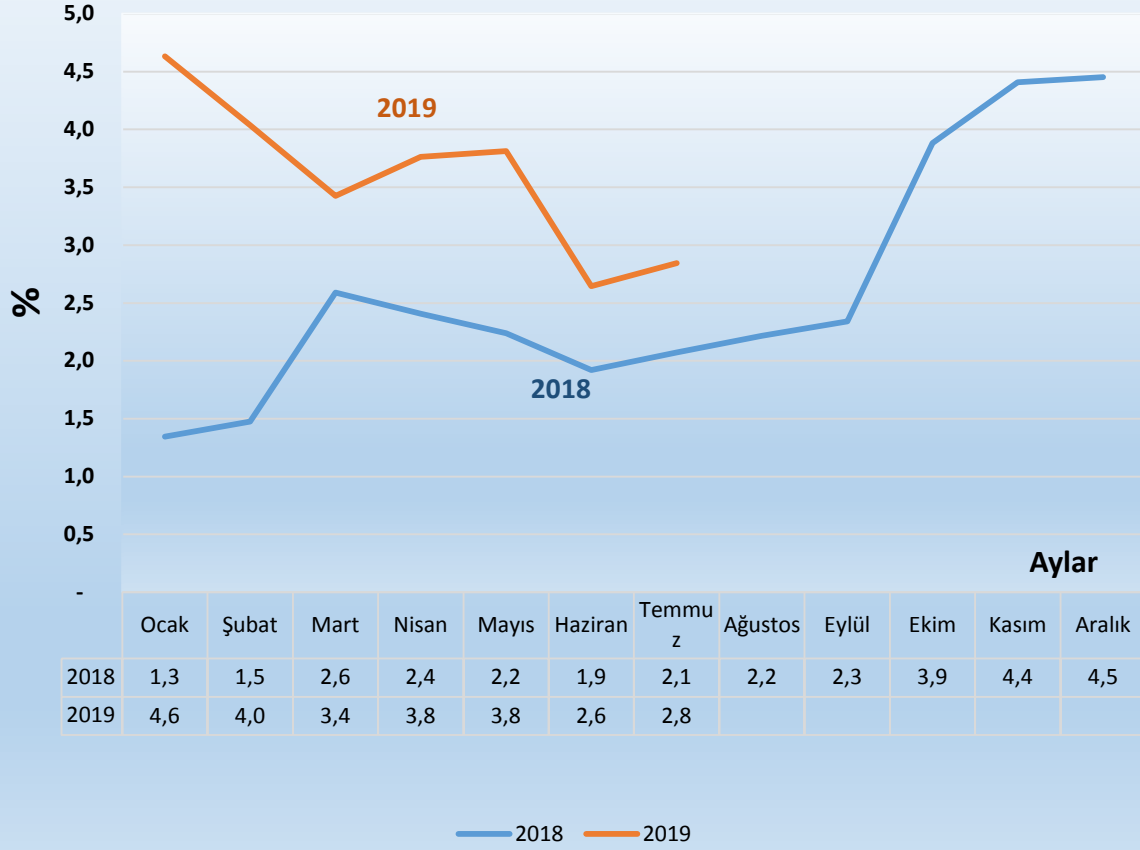
7. ÇEK-SENET İŞLEMLERİ

Eskişehir İli Protesto Edilen Senet; Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek ve İbrazında Ödenen Çek Verileri

	Protesto Edilen Senet Sayıları (2.000 TL ve üzeri senetler)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	708	606	582	613	598	646	542					
2018	527	433	481	473	488	534	548	584	597	621	728	696
2017	578	505	594	516	553	540	542	559	567	594	605	568
	Protesto Edilen Senet Tutarları (Bin TL) (2.000 TL ve üzeri senetler)											
2019	28.264	18.626	8.027	18.956	10.131	7.944	7.825					
2018	16.807	5.039	5.220	10.723	5.688	6.775	8.662	6.705	20.842	17.709	11.411	46.301
2017	12.188	4.382	7.667	9.436	5.883	5.106	6.024	4.939	10.002	7.256	7.145	12.362
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Sayıları											
2019	660	518	265	660	464	183	500					
2018	305	215	290	483	351	162	468	337	217	905	684	701
2017	683	347	406	174	397	227	209	131	263	382	258	141
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Tutarları (Bin TL)											
2019	27.283	18.573	10.889	23.190	14.654	8.925	19.054					
2018	10.451	8.089	12.070	17.943	12.942	9.095	19.391	15.784	13.935	40.265	27.452	29.604
2017	27.686	12.275	14.958	6.455	11.162	6.812	5.141	9.783	7.955	11.363	10.412	5.799
	İbrazında Ödenen Çek Sayıları											
2019	13.588	12.317	7.473	16.875	11.709	6.735	17.077					
2018	22.362	14.487	10.946	19.579	15.325	8.268	22.120	14.903	9.052	22.534	14.877	15.048
2017	20.399	14.619	15.171	8.999	22.385	14.644	15.737	10.111	14.864	23.259	16.083	9.692
	İbrazında Ödenen Çek Tutarları (Bin TL)											
2019	466.087	418.158	308.115	519.493	412.910	275.570	559.400					
2018	640.812	441.129	386.341	564.161	480.175	333.815	666.278	490.173	364.775	693.556	508.176	515.492
2017	481.292	372.613	408.168	310.415	544.179	395.754	433.819	328.623	413.235	607.211	481.520	353.840
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Sayılarının Bankalara İbraz Edilen Çek Sayılarına Oranı											
2019	0,6	0,0	0,4	0,8	3,8	2,6	2,8					
2018	0,3	0,5	0,6	0,4	0,2	0,9	0,1	0,2	0,3	0,9	0,4	0,5
2017	3,24	2,32	2,61	1,90	1,74	1,53	1,31	1,28	1,74	1,62	1,58	1,43
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Tutarlarının Bankalara İbraz Edilen Çek Tutarına Oranı											
2019	0,5	0,3	0,4	0,3	3,4	3,1	3,3					
2018	0,6	0,8	0,0	0,1	0,6	0,7	0,8	0,1	0,7	0,5	0,1	0,4
2017	5,44	3,19	3,54	2,04	2,01	1,69	1,17	2,89	1,89	1,84	2,12	1,61

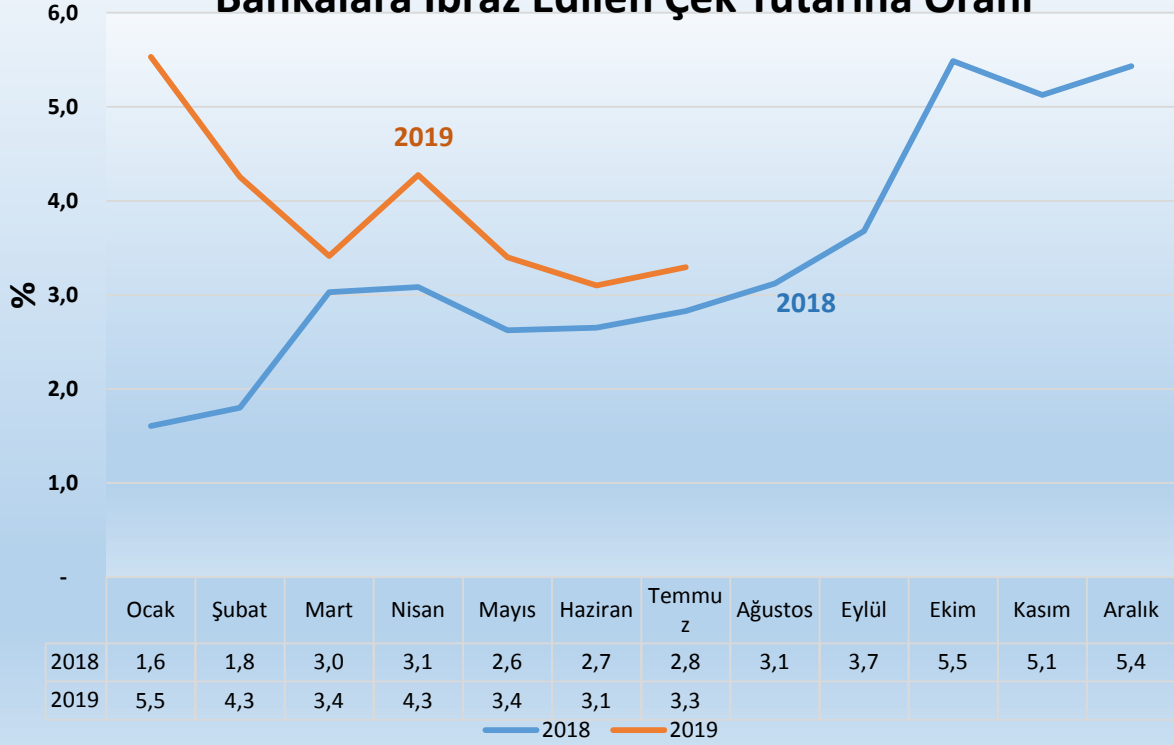
Haziran ayı itibarı ile ortalamaların altına gelen protesto edilen senet sayıları ve tutarlarına ilişkin olumlu görünümü Temmuz 2019 itibarı ile de devam etmiştir. Hem protesto edilen çek sayılarında hem de tutarlarında Temmuz ayı 2019 için en düşük rakamları kaydetmiştir. Geçen yılın Temmuz ayı ile rakamları kıyasladığımızda da olumlu havanın devam ettiği anlaşılmaktadır. 2018 Temmuzundan biraz daha düşük rakamlar gelmiştir protesto edilen senet rakamları için. Bu olumlu havayı karşılıksız işlemi yapılan çek sayıları ve tutarlarına baktığımızda izleyemiyoruz. Karşılıksız işlemi yapılan çek sayıları ve tutarlarındaki 2019 yılına ait dalgalı seyir devam etmektedir. Haziranda yakalanan düşük rakamların aksine yıl ortalamasının biraz üzerinde rakamlar elde edilmiştir. Buna karşın ibrazında ödenen çek sayıları ve tutarlarında da Haziran ayına göre oldukça ciddi artışlar elde edilmiştir. Ödenebilen çek sayıları Hazirana göre neredeyse üç kat ve tutar da iki kat kadar artış kaydetmiştir.

Karşılıksız işlemi yapılan çek sayılarının Bankalara İbraz Edilen Çek Sayılarına Oranı

Karşılıksız işlemi yapılan çek sayılarının ibrazında ödenenlere oranlarının 2019 trendi ele alındığında Temmuzda bu oran Hazirana göre biraz artmış görünse de yıl içindeki düşüş trendi devam etmektedir. Bu düşüşe rağmen halen 2018 trendinin üzerinde seyreden bir trend söz konusudur. Ekonominin sorunlu dönemleri hariç bu oran yüzde 2 – 2,5 bandında yer alırken Temmuz ayı itibarı ile yüzde 2,5 – 3 aralığında yer almaktadır.

Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Tutarının Bankalara İbraz Edilen Çek Tutarına Oranı

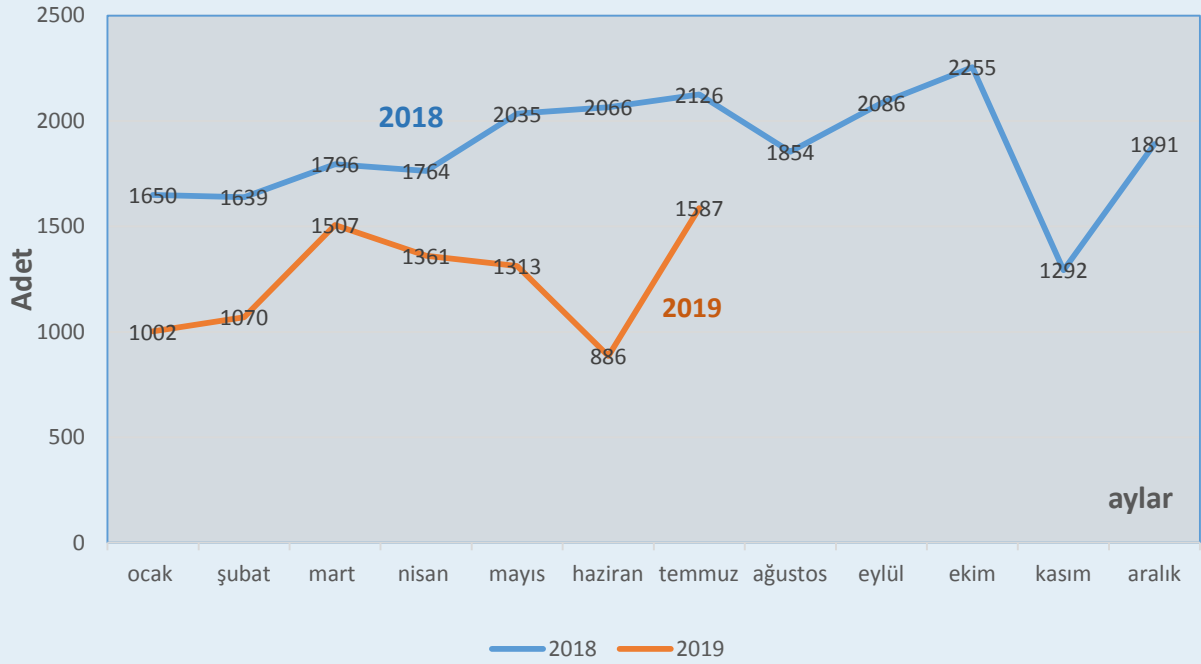
Karşılıksız işlemi yapılan çek tutarlarının ibrazında ödenenlere oranları, çek sayılarındaki orandan biraz daha olumlu bir seyir izlemektedir. Yine de 2019 trendi 2018 trendinin üzerinde yer almaktadır. Ağustos ayı ile birlikte baz etkisi ortadan kalkacak ve bu trend 2018 trendinin altında daha normal düzeylerde seyredecektir.

8. KONUT SATIŞ VERİLERİ

Konut Satış Sayıları, Eskişehir ve Türkiye

<i>Konut Satışları</i>	<i>Eskişehir</i>	<i>Türkiye</i>	<i>Esk/Türk(%)</i>
2018 Haz	2066	119413	1,73
2018 Tem	2126	123878	1,72
2018 Ağu	1854	105154	1,76
2018 Eyl	2086	127327	1,64
2018 Eki	2255	146536	1,54
2018 Kas	1292	89626	1,44
2018 Ara	1891	136845	1,38
2019 Oca	1002	72937	1,37
2019 Şub	1070	78450	1,36
2019 Mar	1507	105046	1,43
2019 Nis	1361	84403	1,61
2019 May	1313	82252	1,60
2019 Haz	886	61355	1,44
2019 Tem	1587	102236	1,55

Temmuz 2019 itibarı ile konut sektöründe bir nefes alındığı söylenebilir. Konut kredilerinde düşen faizlerin bu nefeste önemli paya sahip olduğu düşünülebilir. Bunlara rağmen ekonominin genelinde güçlü canlanma belirtileri gelmeden inşaat ve konut sektörünün önceki yıllardaki yüksek performansını sürdürebilmesi şüphelidir. Temmuz ayı rakamı 2019 için en yüksek rakam olarak kayıtlara geçmiştir. Bu durumun takip eden aylarda izlenmesi gereklidir.

Eskişehir Konut Satış Rakamları 2018 - 2019

Haziran 2019 ayından Temmuz konut satış rakamlarındaki artış neredeyse iki kat kadardır. Haziranda 886 adet satış olurken Temmuzda bu rakam 1587 olarak gerçekleşmiştir. Buna rağmen 2018 ve 2019 trendlerine bakıldığında 2019'un halen ciddi anlamda geride olduğu izlenmektedir. 2019'un başından Temmuz ayının sonuna kadar geçen sürede toplam satış geçen seneki satışlardan 3954 adet daha düşüktür.